

Dialogmøte om kompetanse og kapasitet ved NMBU

09. november 2020, digitalt møte på Zoom.

Til stede NMBU: Vigdis Johansen (Direktør senter for etter- og videreutdanning), Mette Synnøve Nordby (Faglig leder DeKomp-enhet) og Hans Erik Lefdal (instituttleder for institutt for lærerutdanning og utdanningsvitenskap).

Fra HVL/Nasjonalt koordineringsoppdrag:

Anne Christine Aandahl og Nina Grieg Viig – nasjonale koordinatorene

Trine Kielland – Administrativ støtte/rådgiver, referent

Møtet startet med en presentasjonsrunde og kort orientering om mandatet for det nasjonale koordineringsoppdraget for UH samt mål og gjennomføring av møtet.

Koronasituasjonen i 2020

NMBU har gjennomført fysiske møter så fremt situasjonen har tillatt det. De tilbyr sine partnere en kombinasjon av fysiske- og digitale møter. NMBU ser flere muligheter med hybride løsninger, men videreutvikling er nødvendig for å få disse til å fungere optimalt.

Oppfølgingsmøter har blitt omgjort til rene digitale møter. Dette har ført til at man har fått gjennomført møter med hyppigere frekvens, noe som blir sett på som en positiv utvikling av begge sider i partnerskapet.

Organisering av Dekomp i NMBU

Internt:

Dekomp er tilknyttet institutt for lærerutdanning og utdanningsvitenskap, som ligger under fakultet for realfag og teknologi. NMBU tilbyr Lærerutdanning i realfag og naturbruk, samt lektorutdanning i realfag.

DeKomp blir sett på som en naturlig del av lærerutdanningen. På samme tid sees ordningen også i sammenheng med videreutdanning, universitetsskoleprosjektet, samt **offentlig sektor phd**.

Realfag, naturbruk, teknologi, samfunn, mat, økonomi, dyr og vann er fagområder ved NMBU som knyttes opp mot DeKomp. NMBU bruker helhetstenkning som strategi, blant annet gjennom å knytte sammen disse fagområdene tverrfaglig i utdanning for bærekraftig utvikling.

Det å være et universitet i NMBU sin størrelsesorden oppleves som en styrke, da den interne organiseringen er mindre kompleks enn hos andre, større organisasjoner. Kommunikasjonsveiene er korte, og siden man kjenner fagmiljøene godt er det lettere å rekruttere rett kompetanse og folk til de ulike oppgavene.

Det er opprettet egen faggruppe for DeKomp, som dette studieåret består av 14 personer som er involvert i ulike DeKomp-prosjekter. Det er aktive prosjekter innenfor temaene programmering, skolehage, Lesson Study, lærerspesialist i naturfag, yrkesretting av realfag, utdanning for bærekraftig utvikling og naturbruk. Det jobbes på ulike måter i de ulike prosjektene, i forhold til hvordan en møtes samt mellomarbeid. Felles er likevel at det legges stor vekt på erfaringsdeling mellom lærerne på samlinger.

For å sikre tverrfaglighet og gjøre prosjektene mindre sårbare, har NMBU et mål om å være minst to faglærere i hvert DeKomp-prosjekt. På denne måten legges det til rette for refleksjon mellom lærerutdannerne, noe som igjen fører til en høyere grad av intern organisasjonslæring.

Eksternt:

NMBU har hoved nedslagsfelt i Oslo og Viken fylke, og når det gjelder naturbruk/naturbrukslærere vil de ha hele landet som nedslagsfelt. Samarbeidsforum i Oslo Viken er stort og komplekst, og det er derfor opprettet fire regionale arbeidsgrupper som ligger under samarbeidsforum. Fordelingen av penger gjøres i hver enkelt regional arbeidsgruppe, og det kan være ulikheter mellom disse. NMBU opplever at samarbeidsforum har svært mange aktører, noe som gjør det utfordrende å ta bestemmelser her. Det blir for langt unna de lokale behovene.

NMBU opplever fortsatt at desentralisert ordning består av mange aktører med uklare mandat og at det er en uklar vekting av representasjon i ulike fora. Det oppleves også at det er utydelig hvordan man skal definere Lokal UH. Det er for eksempel 13 ulike UH bare innenfor Oslo Viken. NMBU har en nasjonal rolle innen naturbruk, og derfor kan det oppleves som hemmende at DeKomp er vinklet inn som en regional ordning. NMBU stiller spørsmål ved hvordan få til det nasjonale formålet dersom en kun skal bli "bestilt" inn fra ulike regioner. Dette kan bety at NMBU kommer inn i prosjektene langt ute i prosessene, mens en ønsker å være reelle samarbeidspartnere, ikke tilbydere av ferdige prosjekter.

I en av arbeidsgruppene i Oslo Viken er det valgt å ikke inkludere UH. Dette fører til større grad av "bestiller/leverandør". Det er forståelse for at ikke alle 13 UH kan sitte i de ulike arbeidsgruppene, men det er NMBU sin oppfatning at det også er et stort potensial for økt kommunikasjon mellom UH. I enkelte områder blir tidligere eksisterende fora brukt som samarbeidsarena.

Kapasitet

NMBU viser til normtall for å kunne ansette faste stillinger på prosjekt. Dersom midlene ikke blir videreført, kan nettopp det være bakgrunn for oppsigelse av stillingen. Forutsigbarheten er en utfordrende situasjon i arbeid med DeKomp. At det utløses nye midler hvert år gir likevel ingen garanti for videre aktivitet i de ulike regionene.

NMBU ser det som en utfordring om faglærere skal dele stillingen sin mellom ordinær undervisning i grunnutdanning og arbeid i DeKomp og/eller etterutdanning. Mange jobber derfor *enten* i etterutdanning og DeKomp, *eller* med undervisning på grunnutdanningen. NMBU prøver ut en modell hvor fast ansatte lærerutdannere kan jobbe to år i etterutdanning/Dekomp. Deretter går de tilbake til grunnutdanningen. Dette for å sikre vekselvirkning mellom praksisnært arbeid i DeKomp og grunnutdanningen.

Kompetanse

Intern organisasjonslæring:

DeKomp blir sett på som en god arena for å sikre oppdatert forsknings- og skolebasert kunnskap til ansatte i lærerutdanningene. NMBU har involvert masterstudentene i DeKomp ved å informere om tematikken til DeKomp-skolene til studentene som står på trappene til å velge mastertema. Da kan studentene velge å kombinere sin tematikk opp mot DeKomp-prosjektene. Men NMBU har også et stort forskningsprosjekt med flere stipendiater involvert, samt involvering fra flere utenlandske toppforskere. Denne forskningen er knyttet opp mot universitetsskolene, og man opplever at mange studenter velger dette foran DeKomp-prosjektene fordi det er et godt etablert og stort prosjekt. Samtidig er noen av disse skolene også DeKomp-skoler, så samarbeidsflatene blir mange.

Gjennom samarbeidet med skoler i DeKomp har NMBU knyttet kontakter og hentet inn dyktige lærere til gjeste-forelesninger ved campus i grunnutdanningen (PPU og lektor).

NMBU har ikke satt i gang forskning på ordningen i seg selv, men har utviklingsarbeid med to skoler der det forskes på selve utviklingsarbeidet. Her brukes det fra FOU-tiden til faglærerne som er inne i DeKomp.

Erfaring viser at ansatte i lærerutdanningen har både ulik kompetanse og holdninger til å jobbe i partnerskap med skoler, og ta en rolle i praksisfeltet. NMBU ser at DeKomp er med på å styrke denne kompetansen hos fagpersoner som er mer akademisk orientert.

Faglærerne med en rolle i DeKomp, har som fast rutine at det skrives refleksjonsnotat etter hvert skolebesøk. Instituttet har veilederutdanning for praksislærere i skolen, samt emne i master- og Ph.d. veiledning for ansatte i UH. NMBU tilbyr ikke formell opplæring i prosessveiledning før man starter opp med arbeid i DeKomp. Derimot får de involverte jevnlig veiledning i forkant og underveis. Veilederkompetanse sees på som en styrke i DeKomp-arbeidet.

NMBU arbeider med å utvikle robuste strukturer internt for kunnskapsutveksling.

Økonomi

Det er en utfordring for NMBU at ressurstildeling gjøres i fora der man ikke er representert.

NMBU ønsker klarere føringer for fordeling av midler og for hvordan DeKomp skal organiseres i leddene under samarbeidsforum. Langsiktighet og forutsigbarhet er sterke virkemidler som gir mulighet for å utvikle gode relasjoner mellom skoler, skoleeier og lærerutdanning.

Annet

Hvordan møte utfordringene i DeKomp?

NMBU bruker de kanalene de har, f.eks gjennom dialogmøtet i dag, og ved å svare på høring om tilskuddsordning. De ønsker å jobbe for demokratisk deltagelse i alle ledd i ordningen. NMBU ønsker seg et økonomisk fundament som gir tid og ressurser til å utvikle konsepter som er interessante for skoleeiere, skoler og lærere, og til god dialog med skoleeiere.

Med tanke på NMBUs nasjonal rolle innen naturbruk ser universitetet på muligheten for å utvikle samarbeid om skolehage i andre fylker enn Oslo og Viken. Det jobbes også for å etablere et nasjonalt kompetansenettverk innen naturbruk som inkluderer DeKomp.

Innspill til tematikk på nasjonale nettverkssamlinger framover:

- Workshop om hybridundervisning – virtuelle og fysiske deltakere
- Bærekraftig utvikling opp mot nye læreplaner/overordnet del (NMBU kan bidra her!)